

VERONMAKSAJAIN KESKUSLIITTO RY
Kalevankatu 4
00100 HELSINKI

LAUSUNTO
21.9.2018

Valtiovarainministeriö
Vero-osasto

E-mail valtiovarainministerio@vm.fi leena.aine@vm.fi

Viite Lausuntopyyntö 27.8.2018 VM009:00/2018

LAUSUNTO LUONNOKSESTA HALLITUKSEN ESITYKSEKSI KANSAINVÄLISTEN VERORIITOJEN RATKAISUMENETTELYIHIN LIITTYVIKSI LAEIKSI

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi laki riitojenratkaisumenettelyistä kansainvälisessä verotuksessa. Esityksellä implementoidaan neuvoston direktiivi (EU) 2017/1852.

Lailla säädetään Suomen viranomaisten menettelystä EU-riitojenratkaisumenettelyssä, verosopimuksiin perustuvassa menettelyssä ja EU-arbitraatiosopimusmenettelyssä soveltuvin osin.

Laki kansainvälisten veroriitojen ratkaisumenettelyistä

Ehdotetun lain ja esityksen perusteluiden kirjoitusasuun tulee kiinnittää huomiota ja niiden luettavuutta ja täsmällisyyttä tulee lisätä.

Esitetyn lain 1 §:ssä määritellään lain soveltamisala. Perusteluosassa (sivu 14) todetaan, että lakia sovellettaisiin EU-riitadirektiivin mukaiseen menettelyyn. Tiettyjä lain säännöksiä sovellettaisiin keskinäisessä joko verosopimuksen tai EU-arbitraatiosopimuksen mukaisessa menettelyssä. Asia ei selviä yksiselitteisesti lain 1 §:stä.

1 §:ssä käytetään ilmaisua ”yleissopimus” soveltamisalan määrittelyssä. Koska kyse ei ole erisnimestä, tulee sopimus yksilöidä laissa.

1 § 2 momentissa lienee tarkoitus säätää lain soveltamisalasta eikä kertoa minkä direktiivin perusteella laki on säädetty. Soveltamisala tulisi kirjata lakiin esitysluonnosta selkeämmin.

1 § 4 momentti on vaikeasti luettava. Olisi suotavaa, että valtion ja oikeusalueen rinnastaminen pystyttäisiin lakitekstissä ilmaisemaan selkeämmin.

Esityksessä käytetyn ilmaisun ”asiaan liittyvä henkilö” asemasta olisi suotavaa, että laissa käytetään termiä ”verovelvollinen”. Terminologian pitäisi olla yhdenmukainen

muun verolainsäädännön kanssa. Riittää, että perusteluissa todetaan laissa käytetyn termin vastaavan sisällöltään direktiivissä käytettyä ilmaisua.

Laissa tulisi samasta asiasta käyttää koko ajan samaa ilmaisua. Esityksen 8 §:ssä käytetään välillä ilmaisua ”asiaan liittyvä henkilö” ja välillä ilmaisua ”asiaan liittyvä verovelvollinen”.

Määräajan alkamisesta tulisi säätää täsmällisesti. Esityksen perusteluiden mukaan määräaika alkaisi kulua maksuunpanopäätöksestä. Direktiivistä otettu ilmaisu ”ensimmäinen ilmoitus asiaan johtaneesta tai johtavasta toimesta” on ymmärrettävissä myös niin, että määräaika alkaa kulua selvityskeskustelusta tai muusta viranomaisen valmistelevasta yhteydenotosta. Määräaika olisi hyvä ilmaista samoin, kuin muutoksenhakuajan määräaika on säädetty VML 64 § 2 momentissa.

10 §:ssä säädetään, että riidanratkaisutoimikunnan puheenjohtajan tulisi olla tuomari. Epäselvyyksien välttämiseksi laissa tulisi olla viittaus tuomioistuinlain 5 §:ään, jossa luettelaa oikeuslaitoksen palveluksessa olevat tuomarit.

Veronmaksajain Keskusliitto pitää tärkeänä, että valtiot poistavat tehokkaasti verosopimusten tulkinnasta johtuvan kaksinkertaisen verotuksen. Esityksen mukainen lainsäädäntö ei ole erityisen tehokas, koska se sisältää lukuisasti ehtoja sopimusmenettelylle ja riidanratkaisutoimikunnan perustamiselle. Esitys antaa mahdollisuuden ratkaista kahdenkertaiseen verotukseen johtaneita tulkintaerimielisyyksiä kansainvälissä verotuksessa. Oleellista on, että laki pannaan tehokkaasti täytäntöön.

Veronmaksajain Keskusliitto kannattaa esitetyn lain säätämistä mutta kiinnittää huomiota siihen, että lakitekstin tulee olla selkeää ja yksiselitteistä.

Verotusmenettelylaki

Esityksessä ehdotetaan kumottavaksi VML 89 § 3 – 5 momentit, joissa säädetään veron huojentamisesta harkinnan perusteella kaksoisverotustilanteessa.

Esitetty laki veroriitojen ratkaisumenettelyistä ei suinkaan poista kakkia mahdollisia kaksoisverotustilanteita. Yleinen veronkantolaissa säädetty veronhuojennus on luonteeltaan kohtuusharkintaan perustuva eikä siten sovellu kansainvälisen kaksinkertaisen verotuksen tilanteisiin, joten 80-luvulta saakka voimassa ollut erityistä huojennusta ei ole perustetta poistaa verotusmenettelylaista.

Veronmaksajain Keskusliitto ehdottaa, että verotusmenettelylain 89 §:n 3 – 5 momentteja ei kumota.

Teemu Lehtinen
toimitusjohtaja

Vesa Korpela
lakiasiain johtaja